

KYM371 ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ 2016-17 Güz/Bahar Yarıyılı

Öğretim Üyeleri:	Prof. Dr. Aslı AKAY
Araştırma Görevlileri:	-
Kredisi:	(3 0) 3
AKTS Kredisi:	5
Türü:	Seçmeli
Önkoşul:	-

Ders Kısa İçeriği

Çevre ve Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Nedir? , Çevre yönetimi sürecinde ÇED'in önemi ve katkıları, ÇED'in Tarihçesi, Farklı ülke örneklerinde ÇED Uygulamaları, Türkiye'de ÇED Uygulamalarında Mevcut Durum, ÇED Sürecinin Prensipleri ve Aşamaları, Karar Verme Süreci, Karşılaştırmalı ÇED Mevzuatı, Türkiye'de Kamu Yönetiminde ÇED Sürecinde Kurum ve Kuruluşların Yetki ve Sorumlulukları, Çevre Bakanlığı ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü, İl Çevre ve Orman Müdürlükleri, İnceleme-Değerlendirme Komisyonu, Proje Sahibi, Danışmanlar, Halk, ÇED Aşamaları, ÇED Yöntemleri, Kapsam Belirleme, Etkilerin Değerlendirilmesi, ÇED Raporunun Hazırlanması.

Ders Amaçları

İnsanın doğaya egemen olma çabalarını çevreye müdahalelerin başlangıcı olarak kabul ettiğimizde, son 200 yıl içinde özellikle Avrupa'daki endüstrileşme faaliyetlerinin bu sürecin hız kazanmasında büyük etkisi olmuştur. Her geçen gün artan ve çeşitlenen teknolojik gelişmeler beraberinde çözümü zor çevresel sorunları da getirmektedir.

Günümüzde artık çevre sorunları büyük ölçeklerde ve yıkıma kadar varan etkilerle kendisini göstermektedir. Bu dersin amacı kimya mühendisliği meslek disiplini kapsamında çevre yönetimi konusunda önemli bir uygulama aracı olan Çevresel Etki Değerlendirmesi'ni kalkınma ve doğal kaynakların koruma-kullanma dengesi çerçevesinde tartışmaktır. Çevre konusunda bilgi ve bilinç düzeyini artırmak; ÇED ile ilgili ulusal ve uluslar arası ölçekte uygulanan politika, plan, program ve uygulamaları analiz etmektedir. Bu süreçte ülkemizde yaşanan çevresel sorunların giderilmesi için gereken etkin bir çevre yönetimi dahilinde hem ÇED'in hem de Kimya Mühendislerinin rolünün ne olması gerektiği sorularına yanıt aranacaktır.

Ders Kategorisi: Mühendislik Eğitimi

Tasarım İçeriği : Var

Kaynaklar

1. Barrow C. , J. 1997. Environmental and Social Impact Assessment An Introduction, John Wiley and Sons Inc.
2. Canter, L. 1996. Environmental Impact Assessment. Second Edition. Irwin/McGraw-Hill.
3. Erickson, P.A. 1994. A Practical Guide to Environmental Impact Assessment. Academic Pres Inc.
4. Glasson, H., Therivel R., Chadwick, A., 1994. Introduction to Environmental Impact Assessment, Principles and Procedures, Process and Practice and Prospects, UCL Press,
5. Petts, J [ed.]. 1999. Handbook of Environmental Impact Assessment. Volume 1: Environmental Impact Assessment, Process, Methods and Potential. Blackwell Science Ltd. (Wathern, Chapter 15; Hankinson: Chapter 16).
6. Petts, J. [ed.]. 1999. Handbook of Environmental Impact Assessment. Volume 2: Environmental Impact Assessment in Practice: Impact and Limitations. Blackwell Science Ltd.
7. Department of the Environment, UK. 1995. A Guide to Risk Assessment and Risk Management for Environmental Protection. London.

8. TMMOB, 1999. ÇED Eğitim ve Semineri Paneli, Çevre Mühendisleri Odası, Ankara
9. Uslu, O. 1994. Çevresel Etki Değerlendirmesi, Türkiye Çevre Vakfı Yayını, Ankara
10. Türkiye Çevre Vakfı, 1994. ÇED Eğitimi, Çevresel Etki Değerlendirmesi Eğitim Programı, Ankara.
11. Barth, H.G., Bayraktar, A., ve diğerleri, 1994. Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Uygulamadan Örnekler, Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Yayını, Ankara.
12. Özer, A., Arapkirlioglu, K. Erol, C., 1996. Plancı Gözüyle Kalkınma, Çevre ve Çevresel Etki Değerlendirmesi, TMMOB Şehir Plancıları Odası ÇED Komisyonu, Ankara.

Ders Veriliş Biçimi

- Yüz yüze anlatım
- Power Point sunum

Ders Öğrenme Çıktıları

1. Çevre'nin unsurları, sorunları hakkında bilgi sahibi; doğal kaynakların rasyonel kullanılma gerekliliği üzerinde bilinç sahibi olur.
2. Herhangi bir maddenin üretim aşamasında çevre üzerine (insan sağlığı ve doğal yaşam) etkilerini ve baskılarını kavrar.
3. Herhangi bir faaliyetin ne tür etkileri olabileceğini uygun yöntemlerle analiz eder ve kalkınmanın sürekliliğinin sağlanması için hangi çevresel önlemlerin alınması gerektiğini ortaya koyar.
4. Etki değerlendirme yöntemleri ile proje süreç analizinin entegrasyonunun sağlanması gerektiğini kavrar.
5. ÇED süreci ile proje sürecinin entegrasyonu ve ilgili paydaşların katılımının sağlanması gerektiğini öğrenir.
6. Grup çalışması dahilinde örnek ÇED raporlarını inceleyerek hazırladıkları ödevlerle sürecin bütününe algılar.

MÜDEK Çıktıları- Ders Öğrenme Çıktıları İlişkisi -orta/çok katkı yapılanlar

No	MÜDEK Çıktısı	Öğrenme Çıktısı No					
		1	2	3	4	5	6
6.3	Bireysel çalışabilme becerisi	X	X	X	X		
11.1	Mühendislik uygulamalarının evrensel ve toplumsal boyutlarda sağlık, çevre ve güvenlik üzerindeki etkileri hakkında bilgi		X	X	X	X	X

Haftalık Programı

Hafta	Konu
1-2	Çevre, Çevre Yönetimi, ÇED ve Stratejik ÇED İle İlgili Kavramlar ve Tanımlar; Uluslar Arası Alanda ÇED Uygulamaları;
3-4	ABD ve Kanada'da ÇED Uygulamaları; Diğer Ülkelerde ÇED; ÇED Sürecinin Yönetimi;
5-6	ÇED Sürecinin Unsurları; Sürecin Aşamalandırılması ve Yapılandırılması; Örtmeler Yöntemi; Etkileşim Matriksleri, Leopold Matriksi, Kontrol Listeleri; Diğer Yöntemler; Kapsam Belirleme; Sürecinin Yürütülmesi; Alternatifler ve Önlemler Listesi
7-8	Çevresel Etki Nedir? Doğrudan veya Birincil Etkiler; Dolaylı veya İkincil Etkiler; Kümülatif Etkiler (Toplam Etkiler); Etkilerin Zaman Açısından Sınıflandırılması; Etki Tahmini Yöntemleri; Etki Öneminin Belirlenmesi; Duyarlı (Hassas) Alanlarda ÇED, "Koruma Alanı" ve "Duyarlı Alanlar; Biyolojik Çeşitlilik Üzerindeki Etkilerin Değerlendirilmesi;

9-10	ÇED Raporu Temel İlkeler; Teknik Şartname Ve Genel Rapor Formatı; ÇED Raporunun İncelenmesi ve Değerlendirilmesi;
11-12	Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Onayı; Halkın Katılımı ve Görüşlerinin Alınması; Anlaşmazlıkların Çözümü; İnceleme –Değerlendirme Araçları

Başarı Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Sayısı	Katkı Yüzdesi
Arasınav	1	30
Ödev	1	20
Final sınavı	1	50
TOPLAM		100

Etik Kod

Derste; sınavlar, ödev ya da projelerde kopya yapılmasına “sıfır tolerans” gösterilir. İlgili yaptırım, Ankara Üniversitesinin Disiplin Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır.

Tarih: 19 Nisan 2015

Ad-Soyad; İmza